

CENTER FOR FINANCIAL-ECONOMIC RESEARCH
ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

CERTIFICATE OF PARTICIPATION СЕРТИФІКАТ УЧАСНИКА

підтверджує, що

Лепетан Інна Михайлівна

взяла участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції

«Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку і права: теорія і практика»

International scientific-practical conference

«Actual problems of economics, finance, accounting and law: theory and practice»

Загальна кількість академічних годин: 6 год

(0,2 кредита ECTS)

Директор Центру фінансово-економічних наукових досліджень

Щербак В. Д.

30 червня 2022 р.
June 30, 2022

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

**ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**PROGRAM OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ПРАВА:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS,
FINANCE, ACCOUNTING AND LAW:
THEORY AND PRACTICE**

**30 червня 2022 р.
June 30, 2022**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

СЕКЦІЯ 1 ||| **ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ**
SECTION 1 ||| **НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ**
ECONOMICS AND MANAGEMENT
OF THE NATIONAL ECONOMY

Колганова М. М. студентка 1 курсу за спеціальністю 051, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

АНТИІНФЛЯЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ В УКРАЇНІ

СЕКЦІЯ 2 ||| **ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ**
SECTION 2 ||| **ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES**

Драчук Ю. З. д.е.н., професор, провідний науковий співробітник

Амоша О. О. к.е.н., старший науковий співробітник Інститут економіки промисловості НАН України

АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНИХ ПЛАНІВ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ КРАЇНИ

СЕКЦІЯ 3 ||| **ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ**
SECTION 3 ||| **INNOVATIONS AND INVESTMENT ACTIVITIES**

Майборода В. аспірант кафедри економіки Львівський торговельно-економічний університет

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

СЕКЦІЯ 4 ||| **ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА**
SECTION 4 ||| **ECONOMIC CYBERNETICS**

Гадецька З. М. к. т. н., доцент, доцент кафедри моделювання економіки і бізнесу, Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЙ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

СЕКЦІЯ 5 ||| **БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ**
SECTION 5 ||| **ACCOUNTING, ANALYSIS, AND AUDIT**

Лепетан І. М. к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, Вінницький національний аграрний університет

ЗАСТОСУВАННЯ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЙ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

УДК 657: 504.03:004

Лепетан І.М.

к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку,
Вінницький національний аграрний університет

ЗАСТОСУВАННЯ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Сьогодні в усьому світі спостерігається стрімкий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій, впровадження нових ідей, перехід до нових можливостей та засобів зв'язку. Для того, щоб надавати якісні послуги та обслуговувати потреби громадян, потрібно відмовлятися від застарілих методів обробки інформації та відповідати сучасним вимогам.

Впровадження інформаційних технологій у діяльність економічних суб'єктів значною мірою модифікує бізнес-процеси їх інформаційне забезпечення та управління. Як свідчить офіційна статистика, в Україні 95,5 % підприємств використовує у своїй діяльності комп'ютерні технології; 32,8 % середньої чисельності працівників користуються комп'ютерами і 82,6 % із них мають вихід до мережі Інтернет; 98,1 % підприємств мають доступ до Інтернету.

Блокчейн – (від англ. *blockchain*, дослівно перекладається як «ланцюг блоків») це спосіб зберігання даних або цифровий реєстр транзакцій, угод, контрактів та будь-яких даних, які потребують використання окремих незалежних записів. Головною відмінністю блокчейна від класичних реєстрів є одночасне збереження даних в декількох місцях, які розподілені серед певної кількості вузлів (комп'ютерів) без прив'язки до конкретної локації. Будь-який користувач цієї мережі може мати доступ до актуальної версії реєстру [1].

Основна функція блокчейн-технології розширюється, що дає змогу її впроваджувати у багато різноманітних сфер, а саме: охорона здоров'я,

транспорт, страхування і логістика, державне управління та фінанси, криптовалюти і системи платежів (у т. ч. міжнародних), фінансова й банківська сфера, ідентифікація фізичних осіб і активів, юридичні послуги, краудфандінг, електронна комерція, продаж програмних додатків, управління подорожами, ігровий бізнес та казино, добродійність і пожертви, освіта, енергетика, ринки капіталу, роздрібна торгівля, технології, будівництво, медіа та телекомунікації, а також податки, бухгалтерський облік і аудит. При цьому доцільність застосування блокчейну для кожного виду діяльності залежить від технологічної зрілості компанії, діючих стандартів й державного регулювання [3, с. 9].

За даними звіту «Coming of Age Digitally», профінансованого міжнародною аудиторсько-консультаційною компанією «Deloitte Digital», а також досліджень міжнародної аудиторської компанії «PwC», у 2018 р. 84 % респондентів (600 керівників підприємств) так чи інакше залучені у процес використання блокчейну, а 30 % опитаних (понад 4300 менеджерів, керівників й аналітиків по цілому світу) вказують на зрілість застосування цифрових технологій у їхніх організаціях, при цьому впровадження таких технологій змінює рівень швидкості, креативності, навчання, ризиковості, співпраці, якості прийняття рішень, прозорості тощо у кращу сторону. 53 % компаній зазначають, що використання технології блокчейн належить до п'яти основних їхніх стратегічних пріоритетів у 2019 р., що на 23,3 % більше, ніж у попередньому році.

Позитивним моментом для розвитку блокчейну в Україні стало затвердження у 2018 р. Урядом «Концепції розвитку цифрової економіки». Ця Концепція розроблена для заохочення цифровізації усіх сфер економічної діяльності, стимулювання процесу використання цифрових технологій на підприємствах і свідчить про пріоритетність розвитку цих технологій на державному рівні.

Не варто забувати і про екологічну діяльність суб'єкта господарювання, яка покликана забезпечити цілісність біологічних і фізичних природних систем через збереження здібностей до самовідновлення та динамічної адаптації таких

систем до змін. Інформаційним джерелом щодо кількості та якості природних систем на мікроекономічному рівні може бути система бухгалтерського обліку.

Відображення в бухгалтерському обліку підприємства операцій, пов'язаних з його екологічною діяльністю, дозволить формувати інформацію про екологічне управління підприємством і оприлюднювати її з метою інформування громадськості про результати такої діяльності, що є одним з факторів формування ділового іміджу та сприяє зміцненню економічної безпеки на локальному та глобальному рівнях.

Вітчизняний бухгалтерський облік ґрунтується на застарілих принципах і методах, які не відповідають вимогам сьогодення та суперечать новій цифровій економіці, основне місце у якій належить інформаційним технологіям. Технологія обробки, збереження, передачі та накопичення інформації потребують трансформації. Саме тому блокчейн-технологія, яка навіть термінологічно корелює з категоріями бухгалтерського обліку, розглядається як поштовх до змін у методології його ведення.

С. Гьоктен і Б. Йосдорган вважають технологію блокчейну дуже перспективною стосовно майбутнього бухгалтерського обліку, особливо в розвитку більш прогресивного програмного забезпечення [5, с. 429].

Шишкова Н.Л. вказує на такі напрями впровадження блокчейну в облікову практику, як нормативний, техніко-технологічний, методичний, організаційний, а також наступні етапи його застосування: підготовчий, впровадження і використання [2].

Дійсно, блокчейн-технологія вносить корективи у елементи методу бухгалтерського обліку. Передусім мова йде про документування – потреба у паперових копіях, а також багатьох видах документів, які зараз забезпечують реальність проведеної операції, відпаде. Баланс і звітність можна буде формувати повністю автоматизовано у режимі реального часу, не очікуючи закінчення звітного періоду. Також прискориться процес роботи з документами, а їх зберігання стане безпечнішим та більш надійним. Зросте оперативність проведення інвентаризації, достовірність даних для її здійснення.

Блокчейн ґрунтується на принципі потрійного запису, який заміняє звичайний подвійний запис. Використовуючи блокчейн-технологію для ведення обліку, до традиційного подвійного запису на рахунках додається третій – підтвердження транзакції через розподілену книгу (криптографічна перевірка і «запечаткування»); «звичайний облік за подвійним записом, де бухгалтерські записи сторін операції доповнюються криптографічним «опечатуванням» третьою стороною (блокчейном)» [4, с. 10]. Таким чином зростає довіра до даних з боку третіх осіб, незалежних державних аудиторів, банків, фіскальних і судових органів, автоматично відбувається перевірка фінансової інформації, боротьба з внутрішніми фінансовими крадіжками.

У таблиці 1 наведемо можливості впливу основних характеристик технології блокчейн на бухгалтерський облік і аудит.

Таблиця 1

Можливості впливу основних характеристик технології блокчейн на бухгалтерський облік і аудит

№	Характеристика технології блокчейн	Можливості впливу на бухгалтерський облік і аудит
1	Оновлення в режимі реального часу	Бухгалтерські операції реєструються в режимі реального часу, інформація про них з'являється одразу в усіх сторін договору, що уможливорює оперативний облік та контроль
2	Розподілена книга	Сторони операції діляться інформацією про її здійснення, шляхом підтвердження тієї чи іншої операції збільшується довіра до того, що вона відбудеться на затверджених у договорі умовах, полегшується взаємодія між сторонами без паперового документообігу
3	Підтверджені, захищені й підписані цифровим шляхом угоди	Оскільки господарські операції, після їх підтвердження сторонами, фіксуються в системі за допомогою криптографічного хешу (англ. – hash), практично неможливо внести неправомірні виправлення та зміни у бухгалтерські записи постфактум
4	Консенсус	Операції оновлюються лише за домовленістю між учасниками, що зводить до мінімуму факти невиконання договірних зобов'язань
5	Незворотність	Підвищується безпека бухгалтерських даних, достовірність записів про здійснені господарські операції
6	Прозорість	Реалізується доступність до бухгалтерської інформації, зокрема для аудиторів, безперервність та легкість проведення перевірки
7	Потрійний запис	Змінюється метод бухгалтерського обліку у частині подвійного запису, який доповнюється третім – підтвердженням операції у блокчейні

Найперспективнішими напрямками для застосування технології блокчейн щодо бухгалтерському обліку екологічної діяльності є: розрахунки з контрагентами (дебіторська й кредиторська заборгованість, у т. ч. міжнародні угоди, закупівлі); оперативний облік та звітність у режимі реального часу; робота з документами та їх зберігання; рух екологічних активів всередині підприємства; розрахунок і сплата податків; облік екологічних зобов'язань; облік відходів.

Таким чином, Вигоди від цифровізації матимуть усі – громадяни, бізнес, державні службовці, політики, економіка України в цілому. Цифровізація істотно збільшить продуктивність праці в Україні та стане потужним мультиплікатором, здатним у найкоротший час запуснути українську економіку й забезпечити її реальне зростання на 10–12% на рік. Загальний обсяг інвестицій у цифровізацію та застосування блокчейн-технології у промисловості до 2030 може скласти до 70 млрд. дол.США, а в цифрові інфраструктури — до 16 млрд. дол. США (з них 80% – це кошти приватних компаній).

Застосування блокчейну в обліку екологічної діяльності забезпечить можливість проведення контролю і аудиту, а також підвищить швидкість доступу до інформації, рівень її цілісності, доказовості, економії часових витрат. Крім цього, за допомогою контролю можна легко відстежити й ідентифікувати протиправні дії і шахрайство.

Список літератури:

1. Карпенко А., Осьмак А. Цифрова технологія «блокчейн» в державному управлінні: сутність, переваги та ризики застосування. [*Теоретичні та прикладні питання державотворення*](#). 2017. Вип. 21. С. 20-28.
2. Шишкова Н.Л. Перспективи впровадження блокчейну в бухгалтерському обліку. *Accounting and Finance*. 2018. № 2 (80). С. 61-68.
3. Carson B., Romanelli G., Walsh P., Zhumaev A. Blockchain beyond the hype: What is the strategic business value? *Digital McKinsey*. 2018. №. 6. Pp. 1-13.
4. Distributed ledger technology in payments, clearing, and settlement / D.Mills,

K.Wang, B.Malone, A.Ravi, J.Marquardt, C.Chen, A.Badev and others. Washington: Divisions of Research & Statistics and Monetary Affairs Federal Reserve Board, 2016. 34 p.

5. Gökten S., Özdoğan B. The Doors Are Opening for the New Pedigree: A Futuristic View for the Effects of Blockchain Technology on Accounting Applications. Digital Business Strategies in Blockchain Ecosystems Transformational Design and Future of Global Business. 2020. P. 425-438.

Програма міжнародної науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку і права: теорія і практика»

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ,
ОБЛІКУ І ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Програма
Міжнародної науково-практичної конференції**

30 червня 2022 р.

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.
Технічний редактор: Нестеренко В. О.
Художній редактор: Михайленко К. В.
Коректор: Остаповець Н. М.
Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Підписано до друку 30.06.2022 р. Формат 60x90/16
Папір офсетний. Друк – ризографія. Умовн. друк. арк. 0,4
Гарнітура Times New Roman.
Наклад 50 примірників. Зам. № 17499

Надруковано у ФОП Сидоренко А. В.
Свідоцтво про державну реєстрацію серія В01 № 710364 від 07.01.2007 р.
36000, м. Полтава, вул. Дмитра Коряка, 3

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>